

**Offentliggjøring av sentral risikoinformasjon
for 2012
Basel II - Pilar 3**

Ørje, 20.03.2013

Innhold	Side
1.0 Innledning og formål med dokumentet	3
2.0 Konsolidering	3
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	3
3.0 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.1 Ansvarlig kapital	3
3.2 Kapitalkrav	4
4.0 Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.1 Definisjon av mislighold og verdifall	4
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	5
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier	6
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier	7
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater	9
5.0 Egenkapitalposisjoner	9
6.0 Styring og kontroll av risiko	10
6.1 Formål og prinsipper for Icaap	10
6.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoeer	11
6.3 Bankens godkjørelsesordning	14
7.0 Renterisiko	14
8.0 Oppsummering	16

1.0 Innledning og formål med dokumentet.

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravforskriftens del IX (pilar 3).

Dokumentet offentliggjøres hvert år i tilknytning til årsrapporten. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen.

Alle tall i dokumentet er pr. 31. desember 2012 og rapporteres i hele tusen med mindre noe annet fremgår.

Marker Sparebank benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Standardmetoden innebærer at det benyttes standardiserte, myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. Ved beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden, som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til gjennomsnittlig inntekt siste tre år.

2.0 Konsolidering

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.

Marker Sparebank har ingen datterselskaper eller tilknyttede selskaper.

3.0 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

3.1 Ansvarlig kapital

Marker Sparebanks egenkapital består av sparebankens fond på kr. 373.676.000,- og et gavefond på kr. 3.400.000,-.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital

Type kapital	Beløp
Kjernekapital:	
Sparebankenes fond	373.676
Gavefond	3.400
Fradrag i kjernekapital:	-21.022
Sum kjernekapital	356.054
Sum ansvarlig kapital	356.054
Kjernekapitaldekning	18,62 %
Kapitaldekning	18,62 %

3.2 Kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser kapitalkrav for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko, operasjonell risiko og samlet kapitalkrav.

Minimumskrav til ansvarlig kapital

Engasjementskategorier	Minimumskrav
Stater og sentralbanker	-
Lokale og regionale myndigheter	397
Institusjoner	7.266
Foretak	17.552
Massemarked	0
Pantesikkerhet eiendom	97.972
Forfalte engasjementer	746
Obligasjoner med fortrinnsrett	1.385
Andeler verdipapirfond	1.177
Øvrige engasjementer	16.457
Sum kapitalkrav for kredittrisiko	142.924
Kapitalkrav for motpartsrisiko	-
Kapitalkrav for operasjonell risiko	12.461
- Fradrag	-2.443
Sum kapitalkrav	152.942

4.0 Kredittrisiko og motpartsrisiko

4.1 Definisjon av mislighold og verdifall

Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rentemetode, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved første gangs måling justert for mottatte avdrag og eventuell nedskrivning for tap. Dersom det foreligger objektive

bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked/landbruk
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser
- Bransjer

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforordningen, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- a) Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
- b) Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
- c) Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
- d) Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiregningene benyttes løpende effektiv rente.

Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjementer tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjementer med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen.

Verdifall for grupper av utlån beregnes som prosentandeler av brutto utlån etter fradrag for individuelle nedskrivninger, avhengig av risikogruppe og risikoklasse.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Typer motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Personkunder	1.752.711	61.997	1.323	1.816.031
Primærnæring	482.565	26.937	658	510.160
Industri og bergverk	59.982	28.167	141	88.289
Bygg, anlegg	66.985	3.790	5.777	76.552
Varehandel	79.705	255	2.094	82.054
Eiendomsdrift	149.770	1.210	-	139.990
Transportnæring	37.910	3.790	4.818	46.518
Tjenesteytende ellers	68.115	11.357	627	91.090
Sum sektor-/næringsford.	2.697.743	137.503	15.438	2.850.684
Primærdistrikt*	2.045.455	114.159	11.323	2.170.937
Sekundærdistrikt**	189.604	15.912	3.362	208.878
Tertiærdistrikt***	462.684	7.432	753	470.869
Sum geografisk fordeling	2.697.743	137.503	15.438	2.850.684

* Aremark, Marker, Rømskog, Rakkestad og Moss

** Østfold eks. primærdistriktet

*** Norge, eks. primær- og sekundærdistrikt

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp etter nedskrivninger for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementstyper	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	234.574	26.161	108.746	531.063	1.797.199	(16.113)	2.681.630
Ubenyttede rammer			137.503				137.503
Sum	234.574	26.161	246.249	531.063	1.797.199	(16.113)	2.819.133

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på utlån og garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på utlån og garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Typer motpart	Misligholdte engasjementer	Tapsutsatte engasjementer	Samlede nedskrivninger	Resultatførte nedskrivninger siste år	Garantier med avsetning	Avsetn. på garantier
Personkunder	9.104	-	232	1.840		
Primærnæring						
Industri				3.700		
Bygg, anlegg	104		100	325		
Varehandel	224		200			
Eiendomsdrift				650		
Transportnæring						
Tjenesteytende ellers	367			1.000		
Sum	9.799	-	532	7.515	-	-
Primærdistrikt*	8.614		432	3.488		
Sekundærdistrikt**	1.168		100	4.000		
Tertiærdistrikt***	17			27		

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Tap på utlån og garantier

	2012
+/- Periodens endring på individuelle nedskrivninger	(7.515)
+/- Periodens endring i nedskrivning på grupper	1.014
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjort individuelle nedskrivninger på	10.584
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger på	1.708
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	(319)
= Periodens tapskostnader	5.472

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier

	2012
Individuelle nedskrivninger 1.1	8 047
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	500
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	2 545
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	200
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	(10 760)
= Individuelle nedskrivninger 31.12	532

Gruppevise nedskrivninger på utlån

	2012
Nedskrivninger på grupper 01.01.	14.567
+/- Periodens endringer	1.014
= Nedskrivninger på grupper 31.12.	15.581

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det ratinger fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle. Marker Sparebank har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Andel sikret med garantier
Stater og sentralbanker	96.624	96.624	
Lokale og regionale myndigheter	29.483	32.838	
Offentlig eide foretak			
Institusjoner	246.640	246.691	
Foretak	280.579	277.224	3.355
Massemarkedsengasjementer			
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.491.929	2.491.929	
Forfalte engasjementer	8.978	8.978	
Høyrisiko-engasjementer			
Obligasjoner med fortrinnsrett	173.166	173.166	
Andeler i verdipapirfond	70.406	70.406	
Øvrige engasjementer	253.882	253.831	
Sum	3.651.687	3.651.687	3.355

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Marker Sparebank benytter ikke kredittderivater. Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdien av deponerte sikkerheter skal være tilstrekkelig til å sikre engasjementet ved eventuell

realisering, både på kort og lang sikt. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer og ved endringer i engasjementet. Verdien settes enten ut fra kjent markedsverdi satt ved konkret omsetning, gjennom takst, verdivurdering fra megler eller ved bruk av Eiendomsverdi.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Marker Sparebank har ingen derivater pr. 31.12.2012.

5.0 Egenkapitalposisjoner

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Marker Sparebank har ingen handelsportefølje og bankens beholdning besto derfor ved årsskiftet av poster klassifisert som omløps- og anleggsmidler.

Det er i innværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen ikke er å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger. Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og fremtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

Matrisen nedenfor viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år, akkumulert urealisert gevinst/tap og hvor mye av dette som er medregnet i henholdsvis kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner:	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gev./tap	Urealisert gev./tap	Herav medregnet i kjernekapital	Herav medregnet i tilleggskapitalen
Aksjer og andeler – gevinstformål						
- børsnoterte aksjer	33.453	33.547		381		
- andre aksjer og andeler	38.680	39.088		234		
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler	48.092	57.759		-5	-5	

6.0 Styring og kontroll av risiko

6.1. Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger.

Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse

enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et ønsket nivå for både kjernekapitaldekning og kapitaldekning. Dette er bankens kapitalmål.

Bankens kapitalmål og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører relevante vurderinger og beregninger som fremlegges for styret minimum årlig. I tillegg utarbeides det en årlig ICAAP-rapport med utgangspunkt i siste års regnskap. Rapporten legges fram for styret, kontrollkomiteen og ekstern revisor.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- Eiendomspriserisiko
- Forretningsrisiko

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoen gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i én enkelt variabel. I tillegg gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer.

6.2. Styring og kontroll av enkeltrisikoen

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Det er et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer lav til moderat risiko. Banken har utarbeidet egne rammeverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risikoen.

Finansiell risiko deles inn i kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiki, og hvordan banken har håndtert disse. Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens internkontroll-opplegg.

6.2.1. Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Kredittrisikoen, som skal være lav til moderat, styres gjennom bankens kredittpolicy, fullmakter og kredittbehandlingsrutiner.

Gjennom styringsdokumentene fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til største engasjement, bransje, geografi og total næringseksponering. Bankens kredittåndbok er revidert i 2011 i forbindelse med nye retningslinjer for forsvarlig boligfinansiering fra Finanstilsynet. Samlet danner dette grunnlaget for ønsket risikoprofil.

Gjennom bevilgningsfullmakt delegeres kredittfullmakt til banksjef innenfor visse rammer. Banksjef delegerer videre bevilgningsfullmakter ut i organisasjonen. De delegererte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko. Styret har en årlig gjennomgang av alle engasjementer over en viss størrelse.

Marker Sparebank benytter egne risikoklassifiseringssystemer i forbindelse med bevilgning av kreditter og som grunnlag for kategorisering av kredittporteføljen. I bankens risikoklassifiseringssystem blir kundene delt inn i fem risikoklasser fra A (best) til E (dårligst). Pr. 31.12.12 er 0,1 % og 1,3 % av lån innenfor henholdsvis BM og PM uklassifisert. 81,5 % av lån innenfor BM og 89,4 % av lån innenfor PM er klassifisert som lån med lav risiko (A+B). Overføring av godt sikrede lån til Terra Boligkreditt AS gjør at sum lån klassifisert som A og B innenfor PM går litt ned. Ved utgangen av 4. kvartal 2011 utgjorde lån klassifisert som A og B innenfor PM 90,2 % av porteføljen. Risikoklasse skal vektlegges ved prising av lån både innenfor PM og BM.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. Terra Forvaltning AS forvalter det alt vesentlige av bankens portefølje. Styret har en årlig gjennomgang av bankens forvaltningsstrategi hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for type verdipapir og bransje.

6.2.2. Likviditets- og omdømmerisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs hos kunder, motparter og myndigheter.

Styringen av likviditetsrisikoen tar utgangspunkt i likviditetsstrategien som setter rammer for bankens likviditetsrisiko.

Marker Sparebanks likviditetssituasjon pr. 31.12.12 var tilfredsstillende. Innskuddsdekningen var på 84 %. Innskuddsmassen er fordelt slik at likviditetsrisikoen er begrenset.

Bankens samlede obligasjons- og sertifikatgjeld pr. 31.12.12 utgjør kr. 400 mill. Lånene har tilfredsstillende forfallstruktur.

Likviditetsrisikoen i Marker Sparebank skal være lav. Likviditeten følges opp daglig av administrasjonen og styret oppdateres månedlig.

6.2.3. Markedsrisiko

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, verdipapirer og valuta.

Styret har vedtatt en egen markedspolicy med rammer for mulige investeringer.

Markedsrisikoen skal være lav.

Banken har en avtale med Terra Forvaltning AS om aktiv forvaltning av bankens obligasjonsportefølje.

Banken handler ikke med valuta bortsett fra kjøp og salg av reisevaluta. Valutarisikoen er derfor ubetydelig.

6.2.4. Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Risikoen reduseres gjennom opplæring, gode rutiner og løpende oppfølging, bl. a. gjennom internkontrollen.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko ligger hos

sektoransvarlige som årlig avgir en statusrapport på resultatene av internkontrollen.

Rapportene, som også legges fram for styret, danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

6.2.5. Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon av enkeltkunder, enkeltbransjer eller geografisk område.

Rammer for konsentrasjonsrisikoen er fastsatt i banken kredittpolicy.

Konsentrasjonsrisikoen i Marker Sparebank vurderes som lav.

6.2.6. Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomsprisrisiko knyttet til utlån til, eller med sikkerhet fra eiendomssektoren, dekkes under kredittrisiko.

Bankens eiendomsprisrisiko vurderes som lav

6.2.7. Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold

enn kreditt risiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

6.2.8. Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Banken vurderer den strategiske risikoen som lav.

6.3 Bankens godtgjørelsesordning

Styret har vedtatt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 7 i årsregnskapet.

Marker Sparebank har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under pkt. 5 Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.02.11 vedr. godtgjørelsesordninger.

7. Renterisiko

Marker Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til lån med flytende eller fast rente. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. Dette innebærer at banken alltid vil ha en viss renterisiko også på lån med flytende rente. Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon og renterisiko. Banken kan benytte renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån. Marker Sparebank har pr. 31.12.12 ingen lån med fast rente og derav ingen renterisiko. Utlån med fast rente kanaliseres til andre samarbeidspartnere.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Varslingsfristen for renteendringer på innskudd som går i kundens disfavør er 8 uker. Renterisikoen på innskudd med flytende rente er med dette noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Marker Sparebank hadde ingen innskudd med fast rente den 31.12.12.

Rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med rente knyttet til 3 måneders NIBOR med kvartalsvise rentejusteringer. Marker Sparebank hadde ingen innlån med fast rente pr. 31.12.12.

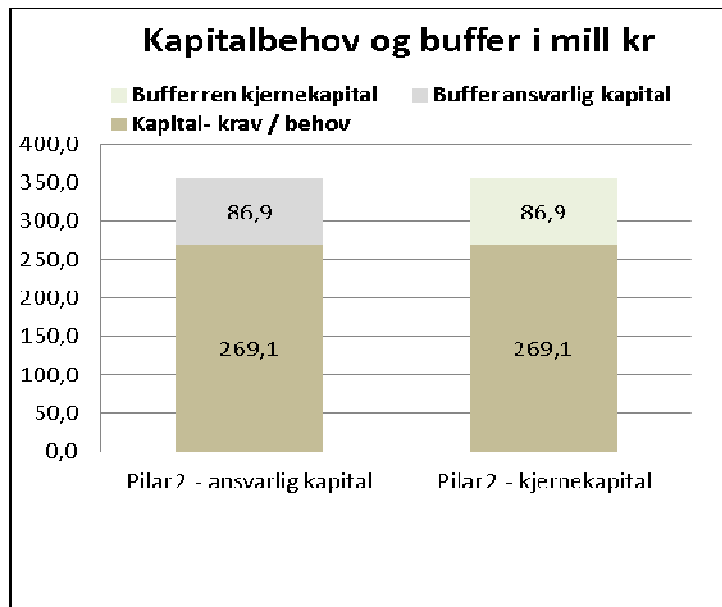
Bankens renterisiko vurderes som lav og er anslått å utgjøre 0,5 mill.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer styret har satt i følgende policyer:

- Risikopolicy
- Markedspolicy
- Likviditetspolicy

Renterisiko	
Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner
Utlån til kunder med flytende rente	2.697.743
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	280.991
Øvrige rentebærende eiendeler	
Sum eiendeler	2.978.733
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	100.000
Andre innskudd	2.434.496
Verdipapirgjeld	399.831
Øvrig rentebærende gjeld	
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum gjeld	2.934.326

8. Oppsummering

Totalt behov for kapital etter Pilar I og II pr. 31.12.2012 er beregnet til MNOK 269,1. Det er ikke tatt hensyn til diversifiseringseffekter mellom risikogruppene. Ansvarlig kapital utgjorde MNOK 356.